

Az Európai Unió Tanácsa a mai napon elfogadta azokat az ambiciózus intézkedéseket, amelyeket a Bizottság az európai tengerpartokon leggyakrabban előforduló tíz egyszer használatos műanyag termékből, valamint a hátrahagyott halászfelszerelésekből és az oxidatív úton lebomló műanyagokból származó tengeri hulladék kezelésére javasolt.

Az egyszer használatos műanyag termékekre és a halászeszközökre vonatkozó szabályok különböző intézkedéseket irányoznak elő a különféle termékekre, és az EU-t a tengeri hulladék elleni globális küzdelem élharcosává teszik. Tilos lesz forgalomba hozni olyan egyszer használatos műanyag termékeket, amelyeket ki lehet váltani más, könnyen beszerezhető és megfizethető termékekkel. Ilyenek például az evőeszközök, a táányérok és a szívószálak. Más termékek esetében a hangsúly a használatuk korlátozásán lesz tagállami fogyasztáscsökkentési célú intézkedések, valamint a gyártókra vonatkozó tervezési és címkézési követelmények, illetve hulladékgazdálkodási és -eltávolítási követelmények előírása révén.

Frans Timmermans, a fenntartható fejlődésért felelős első alelnök így nyilatkozott: „Az európai társadalom egyre sürgetőbbnek érzi, hogy bármi áron véget vessünk óceánjaink műanyag hulladékkal való szennyezésének. Az Európai Unió választ ad polgárai egyértelmű felhívására. Az egyszer használatos műanyagok használatának visszaszorítását célzó konkrét intézkedések bevezetésével ambiciózus lépést tettünk. A ma elfogadott új szabályok elő fogják segíteni a lakosság egészségének védelmét és természeti környezetünk megőrzését, egyúttal pedig fenntarthatóbb termelésre és fogyasztásra ösztönöznek. Mindannyian büszkék lehetünk, hogy Európa új és ambiciózus normákat állít fel, és ezzel utat tör a világ többi országa számára.”

Jyrki Katainen, a munkahelyteremtésért, a növekedésért, a beruházásokért és a versenyképességért felelős alelnök hozzátette: „Egy korszerű gazdaságban csökkenteni kell a műanyag hulladék mennyiségét, és biztosítani kell, hogy a felhasznált műanyagok nagy részét újrahasznosítsuk. Az innovatívabb és fenntarthatóbb termelési módok új lehetőségeket teremtenek az európai vállalkozások számára, növelve versenyképességüket, valamint növekedési és munkahelyteremtési potenciáljukat. Bevezetésüket követően az új szabályok nem csak a műanyagszennyezés problémáját fogják kezelni, hanem az Európai Uniót is világelsővé teszik a fenntarthatóbb műanyag-politika terén, ami előmozdítja körforgásos gazdaságunkat.”

Karmenu Vella, a környezetpolitikáért, a tengerügyekért és a halászati politikáért felelős biztos végül a következő összegzést adta: „A műanyag szívószálak és villák apró tárgyak, de nagy és tartós károkat okozhatnak. Az egyszer használatos műanyagokra vonatkozó jogszabályok a tengeri hulladékot alkotó termékek 70%-ára vonatkoznak, és ezzel olyan környezeti károk elkerülését teszik lehetővé, amelyek máskülönben 2030-ig 22 milliárd euró költséget jelentenének. Az Unió gyorsan és hatékonyan döntött a javaslatról, amelyet a Bizottság alig egy évvel ezelőtt terjesztett elő. E szabályok az európai jogalkotás legnagyobb eredményei közé tartoznak – válaszolnak a lakossági igényekre, Földünk és lakosai számára egyaránt előnyösek, és ténylegesen utat mutatnak a világ számára.”

Az új szabályok a legjobb eredmény elérése érdekében arányosak és termékre szabottak. Minden termékre más és más intézkedések vonatkoznak majd. Az új szabályok a következők bevezetéséről rendelkeznek:

1. az olyan műanyagból készült, egyszer használatos termékek tilalma, amelyek alternatívái már léteznek a piacon: fültisztító pálcikák, evőeszközök, tányérok, szívószálak, italkeverők, léggömbpálcák, valamint poharak, expandált polisztirolból készült étel- és italtároló edények és az összes oxidatív úton lebomló műanyagból készült termék;
2. a műanyagból készült élelmiszer-tároló edények és poharak használatának csökkentésére irányuló intézkedések, valamint egyes termékek egyedi jelölése és címkézése;
3. kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek a szemét eltakarításával kapcsolatos költségek fedezésére olyan termékek esetében, mint például a dohányfilter és a halászeszközök;
4. a műanyag palackok szelektív gyűjtésére vonatkozóan 2029-ig 90%-os (2025-ig 77%-os) célérték előírása, és a kupakok palackhoz való rögzítésére vonatkozó tervezési követelmények bevezetése, valamint az a követelmény, miszerint 2025-től a PET-palackok előállításánál 25%-ban újrafeldolgozott műanyagokat kell használni, 2030-tól pedig az összes műanyag palack előállításához 30%-ban újrafeldolgozott műanyagokat kell felhasználni.

A következő lépések:

A mai napon az Európai Unió Tanácsa által hozott döntést követően a szöveget közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Az irányelv a kihirdetése után 20 nappal hatályba lép. A tagállamoknak ezt követően két év áll rendelkezésükre ahhoz, hogy a jogszabályt átültessék nemzeti jogukba.

Az irányelv egyes intézkedésekre vonatkozóan eltérő átültetési határidőket állapít meg:

A tilalmakat és a jelölési kötelezettségeket a hatálybalépés után két évvel kell végrehajtani.

Az irányelv hatálybalépésétől számított 5 év elteltével valamennyi legfeljebb háromliteres italtároló edényt olyan kupaknak vagy fedélnek kell zárnia, amely a kinyitása után is a tárolóhoz rögzítve marad.

A gyártók kiterjesztett felelősségére vonatkozó további kötelezettségeket az adott terméktől függően 2023 januárja és 2024. december 31. között kell majd végrehajtani.

Háttér-információk:

Az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelv a Juncker-Bizottság körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési tervének alapvető eleme, és része a műanyagokkal kapcsolatos uniós stratégiának. Ez a világ legátfogóbb stratégiája, amely anyagspecifikus és életciklusra vonatkozó megközelítést alkalmaz a pazarló és káros műanyag hulladékok jelentette probléma megoldása, valamint az intelligens, innovatív és fenntartható műanyagiparra vonatkozó elképzelés támogatása érdekében.

Az irányelv hasonló közelítésmódon alapszik, mint a műanyag hordtasakokról szóló, sikeres 2015. évi irányelv, amely gyors változást hozott a fogyasztói magatartásban. Az új intézkedések bevezetése környezeti és gazdasági előnyökkel jár, mint például:

3,4 millió tonna szén-dioxid-egyenértékkel fogják csökkenteni a károsanyag-kibocsátást;

2030-ig 22 milliárd eurónak megfelelő környezeti kárt fognak megelőzni;

előreláthatóan 6,5 milliárd euró megtakarítást fognak eredményezni a fogyasztóknak.

További információk [ITT](#) elérhetőek.

2019. május 22. Forrás: www.europa.eu